

DANIŞMAN : Prof. Dr. AILİ SAVAŞ BÜLBÜL

LİVA TOSUN, KÜBRA KOÇYİĞİT, ELİF TUĞÇE UZUNTAŞ, EMRE FARUK ERKUL, ÖMER BATUHAN YILDIZ, YASİN ZAĞLIŞ

DIYABET

Vücudun kan şekeri seviyelerini kontrol edememesine neden olan metabolik bir hastalıktır.

İnsülin hormonu kan dolaşımındaki şekerin hücreler tarafından alınmasını ve enerji üretimi amacıyla kullanılmasını sağlar.

Diyabetliler için özyönetim beslenme planı ve ilaç insülin gibi temel unsurları içermektedir. Kan şekeri seviyelerini kontrol etmek için ilaç ve insülin takviyesi alırlar.

AMAÇ

Bu araştırmanın amacı online anket yöntemi ile Türkiye'deki diyabetli hastalarda, özyönetimin önemi nedir ve neleri kapsar.

GEREÇ VE YÖNTEM:

Araştırma Türkiye genelindeki diyabetli hasta nüfusuna yapılmıştır. Araştırmanın örneklemi 264 kişiden oluşmaktadır. Araştırmada diyabetle ilgili bulguları ölçmek için Diyabet ve Özyönetim Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 21.0 programı kullanılarak tanımlayıcı istatistiksel metotları (Frekans, Ortalama) ve analizler için bağımsız örneklem t-testi, varyans testleri kullanılmıştır. Sağlık Kaygısı Ölçeği'nin güvenilirlik Cronbach's alpha iç tutarlılık katsayısı 0, 878 olarak elde edilmiştir.

BULGULAR

Araştırmaya dahil olan 264 katılımcının

- %61.7 si Kadın %38,3 ü Erkek
 - %61'i evli %39'u bekar
 - %23.5'i ilköğretim %32.6 lise %15.2'si ön lisans %25.8'i Lisans mezunu
 - %20.5'inin sosyal güvencesi var %79.5 inin sosyal güvencesi yok
 - %32.8'de sigara kullanıyor %67.8'i ise kullanmıyor
 - %29.2'si 0- 17.000₺ %44.3'ü 17000₺ - 51.000₺ %7.6'sı ise 51.000₺ ve üzeri hane gelir durumuna sahiptir.
- .260 katılımcının üzerinden Tip 1 diyabet hastası olanların sayısı Tip 2 diyabete göre daha fazla olduğu görülmüştür. %61,9'u yaklaşık 5 yıldır diyabet hastası olduğu sonucuna varılmıştır. Katılımcıların %67,7'sinin diyabet harici kronik hastalığı yoktur. Katılımcılar genel olarak sağlık durumlarını değerlendirdiklerinde %63,8'i orta derecede olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların %33,5'i doktor kontrolüne 3 ayda bir gittikleri gözlemlenmiştir.

SONUÇ

Bu çalışma, diyabet yönetimi için önemli olan birkaç anahtar noktayı vurgulamaktadır. İlk olarak, diyabet yönetimi ve diyabet komplikasyonlarının azaltılması için bireylerin kendi kendilerini yönetme (özyönetim) algılarının ve komplikasyon riskini algılama yeteneklerinin yüksek olması gerektiği belirtilmektedir. Bu algılar, birçok faktörden etkilenebilir. Örneğin, bireyin aldığı eğitim düzeyi, yaş, diyabet süresi, endişe düzeyi ve iyimserlik gibi faktörler, diyabetle ilgili özyönetim algısını ve risk algısını etkileyebilir. Dolayısıyla, diyabet eğitiminin içeriği, süresi ve tekrarlanma sıklığı gibi faktörler gözden geçirilmelidir. Bu eğitimlerin belirli aralıklarla tekrarlanması önemlidir çünkü diyabet yönetimindeki bilgi ve beceriler zamanla güncellenmelidir.

Sonuç olarak, Türkiye'deki diyabet önleme ve kontrolü için yapılan çalışmaların amacı, "Diyabetin önlenmesi, yurdun tümünde etkin diyabet yönetiminin sağlandığı, yaşam kalitesi yüksek diyabet hastaları olan bir Türkiye" dir. Ülkemizde diyabet hastalarının yaşadıkları sorunların saptanması, komplikasyonların önlenmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması için yapılacak düzenlemeler ve uygulamalar çok önemlidir. Yapılacak düzenlemeler ve uygulamalara ışık tutması içinse, ulusal düzeyde araştırmaların yapılması önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- ADLI, G. D. (2023). DIYABET ÖZYÖNETİM EĞİTİMİ VE DESTEĞİNDE TELE SAĞLIK TEKNOLOJİLERİ VE HEMŞİRENİN ROLÜ. İSTANBUL: HALIÇ ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ.
- ARZU YILDIRIM, A. B. (2020). MULTİDİSİPLİNERİ TEAM APPROACH IN DIABETES SELF. YALOVA: WWW.IJFMPC.GEN.TR.
- COP, R. (2016). THE FACTORS LEADING THREE GENERATIONS OF FEMALE CONSUMERS TO BUYING IMITATION OF LUXURY PRODUCTS. BOLU: BOLU İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ.
- EKATERİNİ LAMBRINOÜ, T. B. (2019). LIFESTYLE FACTORS, SELF-MANAGEMENT AND PATIENT EMPOWERMENT İN DIABETES CARE. LIMASSOL: EUROPEAN JOURNAL OF PREVENTİVE.
- EROĞLU, N. (2017). TİP 2 DIYABETLİ HASTALARDA EĞİTİMİN DIYABET ÖZ YÖNETİM VE ÖZ ETKİLİLİKLERİNE ETKİSİ. İSTANBUL: HALIÇ ÜNİVERSİTESİ.